

Boliger med

■ Bygget uten hensyn til klimaendringer

Bilder av et boligprosjekt på Tomasjordneset i Tromsø har skremt forsikringsselskapet If. Skader blir uunngåelig, mener selskapet.

BRIT MYHRVOLD

Boligene står nesten med tærne i vann på bilder tatt ved høyvann, men uten storm og uvær. Hva da når det virkelig stormer i ishavbyen?

Varselet om et villere og våtere og varmere klima med stigende hav utfordrer nå byggebransjen og kommunene, og bevisstheten rundt problemet knyttet til klima er økende.

Nylig kom meldingen om at den nye bydelen i Solheimsviken i Bergen må heves med opptil en meter. Bergenserne har fra før erfaring med vann som jevnlig flommer innover Bryggen.

I Oslo, som er mindre værutsatt enn Bergen og Tromsø, er det også økt fokus på stigende hav. På Tjuvholmen er det gjort beregninger og lagt inn marginer som skal sikre beboerne mot uønsket vann.

– Vi har lagt oss på et nivå tre meter over normal vannstand i Oslo, sier prosjektdirektør Dagfinn Godell i Tjuvholmen KS.

Bebyggelsen kommer dessuten minimum én meter høyere enn høyeste målte vannstand.

På 1900-tallet ble det to ganger målt rekordhøy vannstand i Oslo ved springflo. Siste gang var i 1987, da vannet steg med 1,6 meter. Da sto vannet høyt på Aker Brygge, og man fryktet at vann skulle trenge inn i byggegropen. Men det gikk bra, husker Godell.

Hvis vanntemperaturen i fremtiden stiger med to grader, er det beregnet at havnivået vil stige med 60 cm. Men i Osloområdet hever fortsatt landet seg etter siste istid med 40 cm. Derfor vil nettvirkningen av økt vannstand bare være 20 cm, forklarer Godell.

I den fremtidige utbyggingen i Bjørvika og på Sørenga legger Oslo kommune opp til at bygningene skal ligge 3,5 meter over normal vannstand. Førin-

Naturskade og erstatning

All **bygninger og løsøre** som er forsikret mot brannskader, blir automatisk forsikret mot naturskade.

Naturskade er skader som skyldes skred, storm, flom, stormflo, jordskjelv eller vulkanutbrudd.

Dette er sikret i naturskadeforsikringsloven.

Ordningen administreres av Norsk Naturskadepool hvor alle de norske forsikringsselskapene mer med.

Egenandelen er 8000 kroner og premien 0,11 prosent av brannforsikringssummen.

Loven omfatter ikke biler, småbåter og skip.

Verdier som ikke kan branfforsikres, dekkes gjennom Statens Naturskadefond.

Det kan for eksempel være skade på skog eller dyrket mark.

Kilde: Norsk Naturskadepool

Aftenposten fakta

ger blir lagt i kommunens overordnede planer.

I Tromsø sier administrerende direktør i Bygg og Eiendomsgruppen AS at byggehøyden er i henhold til reguleringsplanen, og at laveste gulv i parkeringskjellerne ligger fra en halv til én meter over høyeste observerte vannstand i Tromsø.

– Det er en gledelig melding fra Bergen om at de hever bebyggelsen med én meter. Det viser at det er en økende bevissthet om dette, sier fagsjef Arne Lycke i If. Han arbeider blant annet med å bevisstgjøre kommunene.

– Vi bygger ut marginale områder, bratte skråninger, flomutsatte områder og i vannkanten fordi vi gjerne vil utnytte eksisterende infrastruktur, sier Lycke.

Han understreker at det er eierne og kommunene som har ansvar for å sikre og forebygge skader, men veldig ofte er det ikke penger til slike tiltak.

